

Формування професійної майстерності тату-майстра в умовах цифрової культури

Котієв Мілан ¹

Опубліковано	Секція	УДК
30.04.2025	Освіта/Педагогіка	7.038:004.738.5

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18863872>

Ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Анотація. У результаті дослідження окреслено багаторівневу організацію професійної майстерності, що охоплює технічну, композиційну, художню, концептуальну та цифрово-комунікативну складові. Визначено, що художня зрілість проявляється через композиційну структурованість, тональну культуру та здатність до пластичного моделювання форми. Показано, що авторський стиль у цифровому середовищі набуває функції професійного ресурсу, забезпечуючи впізнаваність та стабільність позиціонування. Цифрова репрезентація розглядається як невід'ємний елемент професійного розвитку, що інтегрується з академічною художньою підготовкою та впливає на формування професійної ідентичності. Отримані результати розширюють уявлення про специфіку художньої діяльності в умовах цифрової культури та окреслюють напрями подальших досліджень у сфері візуальних практик, професійної ідентичності та алгоритмічно опосередкованої комунікації.

Ключові слова: візуальна культура, авторська ідентичність, алгоритмічні платформи, тональна школа, композиційна організація, професійна репрезентація, культурний капітал, художня компетентність.

Formation of professional mastery of a tattoo artist in the context of digital culture

Annotation. In contemporary conditions, tattooing functions not only as a form of individual self-expression but also as a component of the public visual space governed by the algorithmic principles of digital platforms, which requires new approaches to the development of professional competence. The purpose of the article is to systematize the structural components of a tattoo artist's professional mastery within the digital environment and to determine their interrelations based on the analysis of contemporary authorial practice. The methodological framework of the study includes structural-functional analysis, formal-stylistic analysis of images, elements of art historical interpretation, and generalization of visual cases. A comparative approach was applied to assess compositional, tonal, and conceptual characteristics of tattoos of different formats, along with elements of systematization aimed at identifying key professional components. The results outline a multi-level organization of professional mastery encompassing technical, compositional, artistic, conceptual, and digital-communicative components. Artistic maturity is manifested through compositional coherence, tonal culture, and the ability for plastic modeling of form. The study demonstrates that in the digital environment, authorial style acquires the function of a professional resource, ensuring recognizability and stability of positioning. Digital representation is considered an integral element of professional development, integrated with academic artistic training and

---

¹ Котієв Мілан, бакалавр з готельно-ресторанного та туристичного бізнесу, тату артист, ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-6242-4195>

influencing the formation of professional identity. The findings expand the understanding of the specificity of artistic practice within digital culture and outline directions for further research in the fields of visual practices, professional identity, and algorithmically mediated communication.

Keywords: visual culture, authorial identity, algorithmic platforms, tonal tradition, compositional organization, professional representation, cultural capital, artistic competence.

Вступ

Трансформація візуальної культури в умовах цифровізації суттєво вплинула на функціонування татуювання як художньої практики [1, с. 45]. Якщо раніше діяльність тату-майстра переважно розглядалася в межах ремісничої або прикладної сфери, то сьогодні вона інтегрується у публічний алгоритмічно організований простір, де результати творчої роботи стають елементом глобального візуального обігу. Це зумовлює зміну професійного статусу майстра – від виконавця замовлення до автора візуальної системи з власною стилістичною позицією [2, с. 186]. Цифрові платформи формують середовище постійної візуальної конкуренції, у якому рівень видимості та професійної впізнаваності визначається не лише якістю виконання, а й послідовністю стилістичних рішень, цілісністю портфоліо та відповідністю алгоритмічним механізмам селекції контенту. У таких умовах художня діяльність тату-майстра набуває ознак стратегічної публічної репрезентації. Попри зростання інтересу до соціокультурних [3, с. 139] та психологічних аспектів [4, с. 153] татуювання, питання професійної майстерності як багаторівневої системи компетенцій залишається недостатньо систематизованим. Професійна майстерність сьогодні формується не лише через технічне вдосконалення, а й у цифрово-культурному полі, де поєднуються художня підготовка, концептуальне мислення та комунікативна стратегія.

Сучасні дослідження татуювання засвідчують його трансформацію з маргіналізованої практики тілесної модифікації у багатовимірне культурне, інформаційне та професійне явище, що функціонує в умовах цифрового середовища та алгоритмічної комунікації. Питання впливу соціальних платформ на професійну діяльність тату-майстрів розглянуто у праці W. Forge, де акцентовано, що Instagram не лише підвищив видимість татуювання як культурного феномену, а й змінив практики формування портфоліо, демонстрації ескізів і способи професійного позиціонування [5, р. 415]. Подібний аспект трансформації цифрової присутності розкрито у дослідженні A. Stecko-Zukowska, яка показує, що тату-майстри виробляють специфічні тактики адаптації до алгоритмічних механізмів платформ, використовуючи їх як інструмент професійної вигоди [6, с. 42]. У контексті формування цифрової ідентичності значущими є висновки J. Williams та S. Judah, які підкреслюють, що соціальні медіа виступають інфраструктурним середовищем організації субкультурних ідентичностей, де візуальні коди, хештеги та наративи стають засобами конструювання впізнаваності [7, р. 473]. Дослідження S. Frankel та ін. демонструє, що татуйоване тіло в цифровому просторі може переосмислюватися як ресурс самопрезентації, підприємництва та групової солідарності [8, р. 419]. Водночас T. Fernandes з співавторами виявили «tattoo premium effect», що свідчить про позитивний вплив татуювань на сприйняття достовірності та ефективності інфлюенсерів, що підтверджує зміну соціального статусу татуйованого тіла [9].

Інший напрям досліджень пов'язаний із психологічними та ідентифікаційними аспектами. K Jabłońska та B. Mińska виокремили типи ментальних репрезентацій тіла у жінок із татуюваннями, засвідчивши специфіку переживання тілесності [10, р. 473]. У дискурсивному вимірі C. Csekó з колегами показали, що татуювання виконує функцію конструювання особистісної позиції та символічного подолання кризових ситуацій [11, р. 391]. Релігійно-символічний вимір татуювання розкрито у праці G. Morello та

Т. F. De Paula, де тату-майстри розглядаються як фігури, що беруть участь у створенні сакрально значущих образів, а тату-салон – як простір символічних переговорів і смислового конструювання [12, р. 675].

Технологічний аспект татуювання розкривається у дослідженні G. Rosevičė та співавторів, де аналізуються алгоритми автоматизованого розпізнавання татуювань, що засвідчує їх інтеграцію у сферу цифрової обробки зображень і комп'ютерного зору [13]. Водночас у праці L. Sizer татуювання інтерпретується як самостійна форма мистецтва, у межах якої художній твір створюється на живій шкірі, а тіло виступає невід'ємною складовою естетичного об'єкта, зумовлюючи специфіку взаємодії між автором, твором і глядачем [14]. Розширення дослідницької оптики у інформаційно-комунікативну площину запропоновано J. Campbell-Meier та M. Krtalić, які розглядають створення татуювання як цілісний інформаційний процес, що охоплює етапи концептуалізації, візуалізації та публічної репрезентації образу [15]. Таким чином, науковий дискурс демонструє багатовекторність досліджень татуювання – від цифрової самопрезентації та субкультурної ідентичності до психологічних, релігійних, технологічних і правових аспектів. Водночас комплексний аналіз професійної майстерності тату-майстра як інтегративної системи художніх, композиційних і цифрово-комунікативних компетенцій залишається недостатньо систематизованим, що зумовлює актуальність подальшого теоретичного осмислення цієї проблематики.

Попри наявність ґрунтовних досліджень цифрової самопрезентації, субкультурної ідентичності, психологічних аспектів тілесності, релігійно-символічного змісту та правового статусу татуювання, питання професійної майстерності тату-майстра розглядається переважно фрагментарно. У науковому дискурсі домінує аналіз окремих соціокультурних або комунікативних вимірів, тоді як інтеграція художньої підготовки, композиційної культури, тональної школи та цифрової репрезентації в єдину професійну структуру залишається недостатньо систематизованою. Недостатньо окреслено також механізми взаємодії традиційної академічної основи з алгоритмічно організованим цифровим середовищем, яке впливає на формування авторського стилю, професійної ідентичності та стратегій позиціонування. Потребує уточнення і питання критеріїв художньої зрілості в умовах візуальної конкуренції публічного простору. Тому актуалізується необхідність комплексного осмислення професійної майстерності тату-майстра як багаторівневої системи, що функціонує на перетині художньої практики та цифрової культури, що й зумовлює спрямованість даного дослідження.

Метою дослідження є визначення структурних складових професійної майстерності тату-майстра в умовах цифрової культури та з'ясування їх взаємозв'язку в контексті сучасної авторської практики.

Завдання дослідження: 1) проаналізувати вплив цифрового середовища на трансформацію професійного статусу тату-майстра та механізми його публічної репрезентації; 2) охарактеризувати художні та композиційні ознаки, що виступають індикаторами професійної зрілості; 3) систематизувати структурні компоненти професійної майстерності з урахуванням їх функціонування у цифровому культурному просторі.

Результати

Цифрова культура виступає визначальним середовищем формування професійної майстерності тату-майстра, оскільки саме в ній відбувається публічна репрезентація результатів творчої діяльності, їх оцінювання та конкурентне позиціонування. Професійне зростання сучасного майстра пов'язане не лише з удосконаленням технічних навичок, а й із здатністю функціонувати в умовах цифрового візуального простору, що характеризується високою інтенсивністю інформаційних потоків та постійною порівнюваністю робіт. Соціальні платформи виконують роль інструменту

професійної легітимації, комунікації та формування репутації. Вони забезпечують безпосередній контакт із аудиторією, створюють умови для зворотного зв'язку та формують механізми символічного визнання (кількість переглядів, взаємодій, поширень). У цьому контексті цифрове середовище стає не лише каналом презентації, а структурним елементом професійної діяльності.

Алгоритмічна селекція візуального контенту суттєво впливає на професійні стратегії майстра. Видимість робіт визначається не тільки їх художньою якістю, а й відповідністю алгоритмічним критеріям платформи: регулярністю публікацій, візуальною цілісністю профілю, стилістичною впізнаваністю. Це стимулює системність у формуванні портфоліо, дисциплінує композиційні рішення та сприяє виробленню стабільної стилістичної лінії. Цифрова репрезентація трансформує професійну ідентичність тату-майстра, переводячи її у публічну площину. Авторський стиль у таких умовах набуває статусу цифрового капіталу – ресурсу, що забезпечує впізнаваність, конкурентоспроможність і стійкість професійного бренду. Сформований візуальний код, послідовність тональної школи, композиційні принципи та тематична спрямованість стають маркерами індивідуальної професійної позиції. Таким чином, цифрова культура не лише супроводжує процес професійного становлення, а безпосередньо структурує його, формуючи нову архітектуру майстерності, в якій технічна компетентність інтегрується з цифровою стратегією репрезентації. У цьому контексті професійний розвиток доцільно розглядати як послідовний і водночас взаємопов'язаний процес, у межах якого кожен рівень підсилює наступний і забезпечує цілісність професійної еволюції.

Для систематизації викладених положень доцільно окреслити структурну послідовність формування професійної майстерності тату-майстра в умовах цифрової культури, що відображає логіку переходу від базових технічних навичок до стійкої професійної впізнаваності – рис. 1.

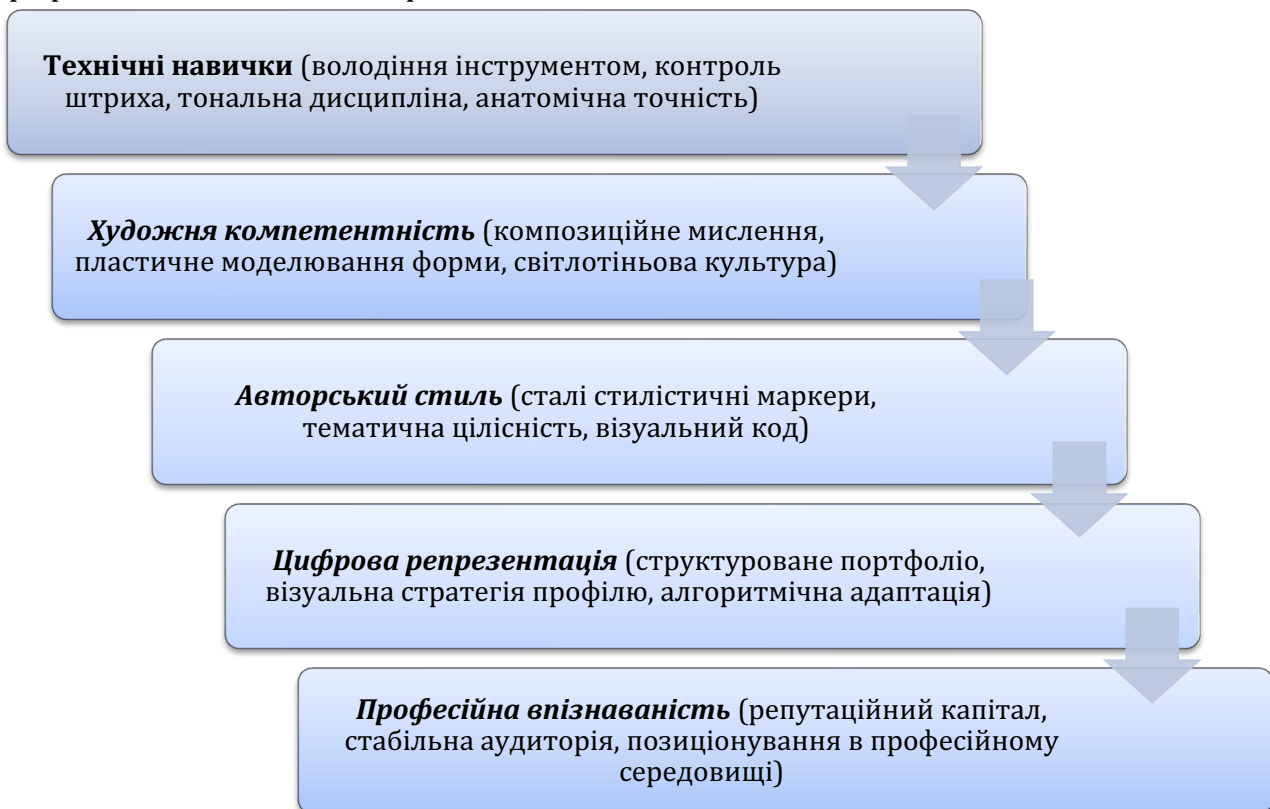

Рис. 1. Вплив цифрової культури на формування професійної майстерності тату-майстра

Джерело: побудовано автором

Подана структурна послідовність засвідчує, що цифрова впізнаваність не є початковою умовою професійного становлення, а постає результатом поступового накопичення технічного та художнього потенціалу. У цифрову епоху репрезентаційний рівень завершує процес формування майстерності, оскільки зворотний зв'язок аудиторії безпосередньо впливає на подальше вдосконалення технічних і стилістичних рішень. Отже, професійна майстерність сучасного тату-майстра набуває характеру динамічно організованої системи, у межах якої традиційна художня підготовка функціонує у взаємодії з механізмами цифрової культури та публічної комунікації. У цій структурі особливого значення набуває рівень художньої зрілості, який найвиразніше проявляється у портретній практиці. Саме портрет – рис. 2 - є складним випробуванням професійної підготовки, оскільки вимагає одночасного контролю пропорцій, пластики, світлотіньових переходів та психологічної виразності.

Рис. 2. Реалістична портретна композиція (мати та діти)

Джерело: особистий архів автора

Представлена портретна композиція демонструє академічне моделювання форми, що забезпечує анатомічну точність і пластичну цілісність облич. Світлотінь використано як інструмент м'якого об'ємного ліплення без жорсткої контурності, що надає зображенню природності та внутрішньої глибини. Психологічна виразність досягається через уважне опрацювання поглядів і міміки, а індивідуалізація рис підкреслює персональний характер образу. Вертикальна побудова враховує анатомічну пластику руки: портрети розташовані каскадно, утворюючи ритмічну послідовність без порушення цілісності силуету. Зображення зберігає пропорції в русі, що свідчить про точне врахування м'язового рельєфу як частини композиційного рішення. Таким чином, технічна дисципліна поєднується з емоційною делікатністю, формуючи цілісну модель сучасної портретної практики. Техніка виконання свідчить про впевнене володіння градаційним штрихуванням і контролем насиченості пігменту. Тональні переходи побудовані на принципі поступової модуляції, що дозволяє уникнути різких меж і забезпечує фотографічну переконливість портретів. Водночас відсутність агресивного контуру підсилює ефект реалістичності та наближає зображення до традицій

академічного рисунка. Важливо також підкреслити персоналізований характер роботи. Подібні портретні композиції вимагають не лише технічної вправності, а й глибокого розуміння емоційного запиту замовника. У цьому випадку татуювання виконує функцію візуального наративу – воно фіксує родинну пам'ять, трансформуючи приватний досвід у художню форму. Саме поєднання професійної дисципліни, тональної культури та емоційної делікатності формує завершену модель сучасної портретної татуювальної практики.

Водночас повнота професійної зрілості виявляється не лише в камерних портретних рішеннях, а й у здатності працювати з великим форматом та складною структурною організацією зображення. Саме масштабна композиція (рис. 3) дозволяє оцінити рівень просторового мислення, композиційної дисципліни та концептуальної узгодженості художнього задуму.

Рис. 3. Симетрична масштабна композиція спини з єгипетською символікою
Джерело: особистий архів автора

Масштабна композиція дозволяє оцінити рівень просторового мислення та композиційної дисципліни. Чітка осьова симетрія потребує високої точності, оскільки будь-яке відхилення стає помітним через дзеркальну структуру побудови. Узгодженість образів, ієрархія центральних і другорядних елементів та контроль пропорцій засвідчують сформоване концептуальне бачення. Деталізація фактур – каменю, шерсті, орнаментів – інтегрована в єдину пластичну систему без перевантаження. Градації світла використовуються для моделювання простору, а не для декоративного контрасту, що свідчить про академічну основу виконання. Подібна робота вимагає не лише художнього бачення, а й моторної стабільності та здатності прогнозувати поведінку зображення на складній анатомічній поверхні.

Сучасна практика великих проектів передбачає використання цифрового ескізування та попереднього моделювання композиції на тілі. Проте цифрові інструменти виступають допоміжним етапом, тоді як визначальним залишається рівень професійної підготовки. Саме поєднання академічної школи, технічної дисципліни та цифрової культури забезпечує складність і завершеність подібних композицій. Таким чином, масштабна симетрична робота постає не лише як декоративний об'єкт, а як результат системної художньої підготовки, технологічної компетентності та концептуально вибудованого мислення, що відповідає сучасним вимогам візуальної

культури.

Проте завершеність художньої компетентності проявляється не лише у складній композиційній організації великих форматів, а й у тональній культурі виконання, що визначає якість пластичного моделювання форми. Саме здатність працювати з нюансами світлотіні забезпечує візуальну глибину та естетичну цілісність татуювання – рис. 4.

Рис. 4. Композиція з образом коня та флористичними елементами
Джерело: особистий архів автора

У цій роботі акцент зміщено на ритм і фактуру. Вертикальна взаємодія мотивів – голова коня у верхній частині та флористичні елементи нижче – створює м'яку динаміку та зоровий рух уздовж передпліччя. Ієрархія образів вибудована без перевантаження, що забезпечує цілісність сприйняття навіть у русі. Фактурне моделювання виконане диференційовано: шерсть тварини, пелюстки квітів і рослинні деталі мають різну щільність штриха, що формує відчуття матеріальності. Просторова глибина досягається через поступове ослаблення тональних акцентів у дальніх планах, що демонструє усвідомлене використання принципів повітряної перспективи.

Узагальнюючи наведені приклади, можна виокремити системні складові професійної майстерності тату-майстра: точне анатомічне мислення, композиційну дисципліну, фактурну диференціацію, контроль градацій та концептуальну цілісність задуму. Художня зрілість постає як результат взаємодії технічних, композиційних і змістових характеристик, інтегрованих у єдину професійну модель. У сукупності ці ознаки підтверджують високий рівень технічної культури та сформованість художнього бачення, в якому тон виступає основним засобом формоутворення. Проаналізовані візуальні приклади дозволяють узагальнити спостереження та виокремити системні складові професійної майстерності тату-майстра. Вони демонструють, що художня зрілість формується не фрагментарно, а як взаємодія технічних, композиційних, тональних і концептуальних характеристик, інтегрованих у єдину професійну модель.

З огляду на це доцільно структурувати основні компоненти професійної

майстерності в умовах цифрової культури, визначивши їх художні прояви та значення для публічної репрезентації – табл. 1.

Таблиця 1

Структурні компоненти професійної майстерності тату-майстра в умовах цифрової культури

Компонент	Прояв у художній практиці	Конкретні приклади реалізації	Значення у цифровому середовищі
Технічний	Контроль штриха, стабільність лінії, точність переходів	Чітке опрацювання фактури шерсті, м'які градації в портреті, відсутність «перепалу» тону	Формує довіру до якості; підвищує візуальну чіткість контенту в стрічці
Композиційний	Просторова організація зображення, баланс, анатомічна адаптація	Симетрична побудова спинної композиції, центр тяжіння в портреті, інтеграція форми в анатомію руки	Підсилює професійну репутацію; демонструє рівень складності виконання
Художній	Пластичне моделювання, світлотіньова культура, тональна дисципліна	Робота з напівтонами без жорстких контурів, глибина простору через тінь	Забезпечує впізнаваність стилю та естетичну цілісність профілю
Концептуальний	Використання символічних образів, історико-культурні мотиви	Єгипетська символіка, міфологічні образи, персоналізовані сюжети	Формує авторський наратив і професійний бренд
Комунікативний	Індивідуалізація образу, робота з персональною історією клієнта	Портрети родини, значущі символи, адаптація ескізу під запит	Підвищує лояльність аудиторії та створює стійку клієнтську базу

Джерело: побудовано автором

Аналіз структурних компонентів засвідчує, що професійна майстерність тату-майстра формується як інтеграція взаємопов'язаних рівнів. Технічна досконалість забезпечує стабільність виконання, композиційна компетентність відповідає за цілісність просторового рішення, художня культура визначає глибину та естетичну виразність образу, концептуальний рівень формує смислове наповнення, а комунікативна складова забезпечує персоналізований характер взаємодії.

На нашу думку, саме поєднання цих компонентів дозволяє розглядати професійну майстерність у цифрову добу як комплексну характеристику, що поєднує традиційну художню підготовку з умінням стратегічно репрезентувати власний стиль у публічному просторі. У такому розумінні цифрове середовище не замінює академічну основу, а актуалізує її, висуваючи нові вимоги до цілісності, послідовності та впізнаваності авторської практики.

Узагальнюючи результати аналізу візуальних прикладів і структурних складових, можна стверджувати, що професійна майстерність тату-майстра в умовах цифрової культури постає як системно організована сукупність технічних, художніх, композиційних і цифрово-комунікативних компетенцій. Їх взаємодія забезпечує

формування впізнаваного авторського стилю, стійкої професійної ідентичності та конкурентоспроможності у візуальному просторі. Тож сучасна професійна майстерність виходить за межі виключно технічної вправності й трансформується у комплексну культурно-професійну характеристику, що функціонує на перетині академічної художньої традиції та цифрової публічності.

Висновки

Цифрова культура суттєво змінює механізми професійного становлення тату-майстра, інтегруючи художню практику в алгоритмічно організований публічний простір. Професійний розвиток відбувається не ізольовано в межах майстерні, а в умовах постійної візуальної конкуренції, відкритої репрезентації та зворотного зв'язку аудиторії. Професійна майстерність у сучасних умовах виходить за межі технічної вправності. Вона включає здатність до системної організації композиції, контроль тональної структури, усвідомлену роботу з символікою та врахування специфіки тілесної пластики як просторової основи зображення. Саме композиційна цілісність і тональна культура виконання виступають індикаторами художньої зрілості.

Авторський стиль у цифровому середовищі набуває функції професійного ресурсу. Послідовність стилістичних рішень, характерна тональна школа, тематична визначеність та композиційна дисципліна формують впізнаваний візуальний код, який забезпечує стабільність позиціонування майстра та його професійну ідентичність. Професійна майстерність сучасного тату-майстра має багаторівневу структуру. Вона охоплює технічний рівень (володіння інструментом і матеріалом), художній рівень (пластика, світлотінь, композиція), концептуальний рівень (робота з культурними кодами та змістовими наративами) та цифрово-комунікативний рівень (публічна репрезентація та стратегія візуальної присутності). Взаємодія цих складових забезпечує формування цілісної професійної позиції, у якій академічна художня підготовка поєднується з вимогами цифрової культури. У таких умовах тату-майстер виступає не лише виконавцем зображення, а автором візуальної системи, що функціонує в публічному культурному просторі.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з поглибленим аналізом впливу алгоритмічних механізмів цифрових платформ на трансформацію авторського стилю, професійної ідентичності та стратегій візуальної репрезентації тату-майстрів у глобальному культурному просторі.

Список використаних джерел

1. Тормахова А. Цифрові технології як основа формування Digital Anthropology. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2023. № 47. С. 45–49. DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v47i.721>.
2. Кротевич О. В. Татування як сучасна дизайнерська практика. *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»*. 2019. № 41. С. 185–191. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1176.41.2019.188693>.
3. Бурчак І. Н., Воробчук М. С., Пузь А. Д. Тату-малюнки як художня спадщина суспільства: історія та сучасність. *Теорія та практика дизайну*. 2023. № 29–30. С. 139–145. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2023.29-30.16>.
4. Калька Н., Козира П., Гапчич К. Особливості психологічного профілю осіб з татуваннями. *Молодий вчений*. 2020. № 1 (89). С. 152–157. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-1-89-32>.
5. Force W. R. Tattooing in the Age of Instagram. *Deviant Behavior*. 2022. Vol. 43, № 4. P. 415–431. DOI: <https://doi.org/10.1080/01639625.2020.1801176>.
6. Stecko-Żukowska A. The Poachers of Instagram – Tattoo Artists in Poland and Their Tactics in Social Media. *Studia Humanistyczne AGH*. 2022. Tom 21, № 2. S. 41–60. DOI:

- <https://doi.org/10.7494/human.2022.21.2.41>.
7. Williams J. P., Judah S. Organizing subcultural identities on social media: Instagram infrastructures and user actions. *People, Technology, and Social Organization: Interactionist Studies of Everyday Life*. Routledge. 2023. Chapter 6. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781003277750-8>.
  8. Frankel S., Cuevas L., Lim H., Benjamin S. Exploring Tattooed Presentation on YouTube: A Case Study of Kat Von D. *Fashion Theory*. 2022. Vol. 26, No. 3. P. 419–440. DOI: <https://doi.org/10.1080/1362704X.2021.1882769>.
  9. Fernandes T., Nettleship H., Pinto L. H. Judging a book by its cover? The role of unconventional appearance on social media influencers effectiveness. *Journal of Retailing and Consumer Services*. 2022. Vol. 66. Article 102917. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jretconser.2022.102917>.
  10. Jabłońska K., Mirucka B. Mental body representations of women with tattoos in emerging adulthood – a cluster analysis. *Archives of Women's Mental Health*. 2023. Vol. 26. P. 473–483. DOI: <https://doi.org/10.1007/s00737-023-01326-z>.
  11. Csekő C., Csekő Szél A., Bodor P. Living with and living by tattoos – discursive analysis of a bodily practice. *European Journal of Psychotherapy & Counselling*. 2024. Vol. 26, № 3–4. P. 391–410. DOI: <https://doi.org/10.1080/13642537.2024.2362652>.
  12. Morello G., De Paula T. F. Tattoo Artists as Religious Figures. *Journal for the Scientific Study of Religion*. 2024. Vol. 63, № 3. P. 675–694. DOI: <https://doi.org/10.1111/jssr.12910>.
  13. Pocevičė G., Stefanovič P., Ramanauskaitė S., Pavlov E. Approach for Tattoo Detection and Identification Based on YOLOv5 and Similarity Distance. *Applied Sciences*. 2024. Vol. 14, № 13. Article 5576. DOI: <https://doi.org/10.3390/app14135576>.
  14. Sizer L. The art of tattoos. *The British Journal of Aesthetics*. 2020. Vol. 60, № 4. P. 419–433. DOI: <https://doi.org/10.1093/aesthj/ayaa012>
  15. Campbell-Meier J., Krtalić M. Tattoo information creation: Towards a holistic understanding of tattoo information experience. *Library & Information Science Research*. 2022. Vol. 44, № 3. Article 101161. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.lisr.2022.101161>.